

Kako je v Nemčiji socialna demokracija pomagala reakciji do vlade.

(Deset let tkzv. socialpatriotske »evolucije« v Nemčiji.)

9. novembra 1918 se je zrušil ves ogromni aparat monarhistične militaristične kaste v Nemčiji. Proti buržuaziji in socialdemokraciji, ki je do zadnjega dne podpirala monarhijo, je izbruhnila revolucija in delavski ter vojaški sveti so vzeli vso politično oblast v svoje roke. Oficirjem vseh stopenj so bile porezane porte in odvzete sablje.

Kdo je tej popolnoma razbiti in uničeni vojaški kasti pomagal spet v sedlo?

Socialdemokracija. Proletarske mase še niso videle njenega kontrarevolucionarnega značaja kljub vsem njenim samotnim delom med vojno in trpele so socialdemokratske voditelje in cesarske socialiste a la Scheidemann, Ebert in kompanijo kot ljudske pooblaščenca na čelu nove vlade.

Že drugi dan po revoluciji je Ebert napravil dogovor s šeom generalnega štaba Grönerjem, da primarša 10 orožnih divizij v Berlin, da pobije rev. delavce. Dogovor se ni izvedel samo zaradi tega, ker so se v to določene divizije razpršile.

Socialdemokratska vlada je izdala ukaz, da komandna oblast vseh čet ostaja v rokah oficirjev, s čimer je bila odvzeta najvažnejša pravica vojaškimi svetom (Soldatenrat).

Nekaj dni za tem je Ebert pozdravil »v imenu nemškega naroda« Hindenburga, najvišjega voditelja monarhistične vojaške kaste kot »zvestega sina nemškega ljudstva«.

Vsa ta dejanja so bila le uvod h klanju uprjočih se delavcev. Poveljstvo nad armado je soc. dem. vlada izročila generalu von Reinhardt.

Začeli so se boji v Berlinu.

Kdo je bil, ki je poklical v Berlin vso plemsko belogardistično oficirsko morilsko bando in jo postavil na čelo državni brambi (Reichswehr) za pobijanje rev. delavcev v Berlinu.

To so bili Ebert, Noske, Scheidemann in kompanija! Oni so bili, ki so najeli »plemenite« (adlig »vone«) morilce Roze Luksemburgove, Karla Liebknechta in tisocev delavcev in jim dali čelo državno brambo v roke. General von Lüttwitz je dobil vrhovno komando, Generali: von Gerstenberg je bil poslan proti rev. delavcem v Bremen, von Lettow in Hamburg, von Möhl proti bavarski Sovi. republik, katero je zadušil v potokih krvi.

Za popolni nedeljski počitek vajencev.

Nedeljski pouk v obrtno-nadaljevalnih šolah v Ljubljani odpravlj.

V Ljubljani je dalo učitelstvo hvalevredno iniciativo za odpravo nedeljskega pouka v obrtno-nadaljevalnih šolah. Doj za nedeljski počitek ljubljanskih vajencev je bil trd, ker so se postavile v obrambo izkoriščanja vse obrtniške zadruge in tudi Trgovska in obrtna zbornica, ki je šele v poslednjem trenutku preklicala svoje sovražno stališče. Zadržaja šole šolskega odbora ljubljanske občine, h kateri so bili povabljeni tudi zastopniki obrtniških organizacij (delajalcev) in Trgovske in obrtne zbornice, je bila mestoma naravnost burna. Znanu voditelja ljubljanskih obrtnikov, brivski mojster Franchetti in ključavničarski mojster Rebek, sta se skoro peneta od jeze. Protestne izjave so dopolnile: Obrtna zveza, TOI (podpisani veltregovci Jelčini), slastičarska zadruga, zveza kovinskih obrtovi, ključavničarska zadruga i. dr. Čelo veliki župan je poslal šolskemu odboru pismo, s katerim si pridržuje pravico potrditve tozadevnega sklepa šolskega odbora. Vsi obrtniški zastopniki z edino izjemo zastopnika krojaške zadruge so hrupno zahtevali ohranitev nedeljskega pouka. Značilno pa je bilo, da je zastopnik industrije Ogrin pustil veltregovca Jelčina na cedilu, umaknil protest TOI in se izrekel za odpravo nedeljskega pouka. Odpravo nedeljskega pouka so vztrajno zagovarjali samo voditelji ljubljanskih Šol, toda težko je bilo reči, kako bo padla odločitev. Ko so se gospodje do dobra skričali, je dobil besedo član šolskega odbora, s. Gustinčič, ki je izjavil sledeče:

»Sine ira et studio« (t. j. nepristranost na vse strani) ste si postavili, gospodje, v tej razpravi za svoje načelo. Ta seja je temeljito preskusila to vaše načelo. Kdor je pazljivo opazoval in sledil tem razpravam, je z lahkoto ugotovil, da smo slišali v tem zboru peti tri strune. Prva struna so gospodje šolniki. Tu lahko rečemo, da je bila njihova pesem »sine ira et studio«, zakaj oni na stvari niso materialno zainteresirani. Oni imajo pri svojih očmi samo vajence, samo revine, izmuzgane mlade delavce, v katerih strašno stanie se skušajo poglobiti ter jim dati čim več prepotrebnega znanja za težak boj za obstanek. Oni vidijo pred seboj samo revne mlade ljudi, ki vsled izmučenja in zamorjenega življenja ne morejo tako slediti pouku, kakor bi oni želeli. Oni imajo pred očmi mladeža človeka, ki rabi tudi odpočitka, veselja, prostosti in zabave.

Zanimivi sta ostali dve skupini. Če hocemo razumeti njihovo obnašanje, moramo najprej ugotoviti njihovo socialno podlago in zgodovinski moment sedanjega slovenskega gospodarstva. Kdor ve, koga zastopata gospoda Franchetti in Rebek in koga gospod Ogrin, temu bo takoj jasno, zakaj sta prva dva tako rablatna (popadljiva) in zakaj je tretji tako spravljiv.

Gospodje, v kakem momentu razvoja se nahaja naše gospodarstvo, naša obrt in industrija? Naše gospodarstvo preživlja veliko krizo, toda vkljub temu se industrija razvija, čeprav zelo počasi. Kaj pa obrt? Jasno, da obrt toliko bolj nazaduje, čim bolj se razvija industrija. Našo obrt čaka ista usoda, kakor jo je doletela v vseh kapitalističnih državah. Velika industrija v vsaki kapitalistični državi uniči malo in nazadnjaško obrt. Tovarniški stroji ji pojejo tudi pri nas že mrtvaško pesem. Obrtniki, ki imajo talente — pod palcem — se bodo združili in prešli v industrijo, reveži, in teh je ogromna večina, se vračajo v proletarijat, v tovarne.

Majhna obrt se torej vzdržuje na površju, si podaljšuje življenje samo z najhujšim izkoriščanjem. Njen delavec je vajenec. Zakon določuje, koliko vajencev sme imeti mojster v sorazmerju z odraslimi delavci, toda za ta zakon se mojster in kapitalistična oblast malo brigata. Danes živi mala obrt od neverjetnega izkoriščanja vajencev, mladih delavcev. V Ljubljani imamo mojstre, ki zaposlujejo vajence po dvainštir in trinaštur na dan. Najhuje je ravno v brivski obrti, ki jo zastopa gospod Franchetti (Medklic Franchettijev: Ni res! Pokažite nam take mojstre!). Da, gospod Franchetti, res je in jaz vam bom na prihodnji seji, če danes ne končamo, poslušaj z imeni mojstrov in vajencev. Strašne vajeniške razmere pa vladajo tudi v pekovski in mesarski obrti. In gospodje, če si predočite vse to, boste razumeli te viljarne proteste malih obrtnikov proti odpravi nedeljskega pouka. Razumeli boste, zakaj je ravno mala obrt najreakcionarnjši element v našem socialnem življenju. Obrtniki gledajo v učencih samo še predmet izkoriščanja.

Razumeli pa boste tudi, zakaj se zastopniki velike obrti in industrije ne razburjajo pri tem vprašanju. Industrija rabi delavce, ki ne delajo samo z rokami, temveč tudi z glavo in zato so naprednejši. Ne iz dobročnosti, ne iz človekoljublja, temveč, ker zahtevajo to njihovi življenjski interesi, njihov profit.

V sobotnem »Slovenskem Narodu« so približili mali obrtniki članek o tem vprašanju, ki je nadvse zanimiv. Dovolite mi, da vam navedem samo par njihovih argumentov: »Pri nas ni mogoče, kar je drugod,« tarnajo ti gospodje.

Gospodje, jaz se nočem sklicevati tu na Sovjetsko Rusijo, kjer delajo vajenci samo šest ur dnevno in kjer pada šolski pouk v čas dela. V kapitalističnih evropej-

Prisel je l. 1920. Kappov puč. Militaristična kasta, ki je imela v rokah državno brambo, je hotela zavzeti oblast in uvesti monarhijo. Z enoumnim odporom, s popolnim generalnim štrajkom in z orožjem so nemški proletarci strli kapiste, medtem ko je soc. dem. vlada pogbenila.

V Berlinu, po Porurju in po mnogih mestih so se proletarci oborožili...

Zopet je socialdemokracija v bielfeldskem dogovoru sklenila sporazum z monarhistično-militaristično klico in za vrhovnega poveljnika je imenovala soc. dem. vlada monarhista von Seckta. General von Watter pa je bil poslan, da pokolje tisoče proletarcev v Porurju.

L. 1921. je zopet monarhistično vojaštvo pod zapovedjo soc. dem. Hörsinga premagalo marčno vstajo (Maks Hölz) v Srednji Nemčiji in poklalo zopet tisoče proletarcev.

In l. 1922. je zopet Ebert s pomočjo meščanskih in socialdemokratskih poslancev proklamiral izjemno stanje in predal nemohno diktaturo v Nemčiji generalu von Secktu. Soldateska je udrila v Saško in Turingijo in vrgla tam obe parlamentarni delavski deželni vladi.

In danes, ko si je kapitalistična Nemčija od poraza l. 1918. toliko opomogla, da zopet vodi aktivno imperalistično zunanjo politiko, se vrši njeno oboroževanje (Panzerkreuzer!) pod vlado, kateri predseduje socialdemokrat Müller, v kateri je finančni minister socialdemokrat Hilferding...

To je tista »evolucija«, ki jo propovedujejo socialpatrioti proti ruski revoluciji!

Jasen je odgovor na vprašanje: Kdo je spravil reakcijo v Nemčiji na vlado?

Nemška socialdemokracija je popolnoma skrahrala kot delavska stranka in živi samo še kot kontrarevolucionarno, delavcem pesek v oči metajoče orodje nemškega in internacionalnega kapitala in imperializma.

Toda ustvarja se enotna fronta proletarata Nemčije proti politični reakciji in proti ofenzivi kapitala in ta enotna fronta uničuje in bo popolnoma uničila to kontrarevolucionarno silo, ki sabotira in skuša onemogočiti proletarski razredni boj.

Sodrug! Poglejte med socialistične in socialdemokratske delavce in jim odpirajte oči! Razvoj povojne Nemčije jim jasno kaže, po kakšni poti ne morejo in ne smejo hoditi!

skih državah, kakor v Avstriji in Nemčiji, se v delovni čas šteje tudi čas obrtnega pouka.

»Obrtni učence je po našem mnenju šolar« — pravijo mojstri v »Narodu«. Da, tako je šolar! Toda namesto šole mu vi ponujate trdno roko, palico, priganje (Medklic: To je celovostiv!). Da, gospodje, to je reakcionarno celovostiv, ki ga hočejo ohraniti v veljavi mali obrtniki.

Gospodje trdijo dalje, da je treba »vsako tako vprašanje razmotrivati le s praktičnega in obče gospodarskega stališča, ki je navedno »suprema vis« (najvišja sila). Suprema vis? Ne, gospodje, »suprema vicia« (najvišja pokvarjenost) je to! Obče gospodarsko stališče? Kakšno stališče je to? Večna resnica, splošno gospodarsko stališče za vse? Ne verujemo ni v večne resnice! Ne verujemo ni v splošna gospodarska stališča! Tu imamo dve gospodarski stališči: eno je delavsko gospodarsko stališče, drugo obrtniško. Delavce se brani gospodarskega izkoriščanja, obrtniki hoče izkoriščati. Gospodje, mi se bomo, če smo pošteni, postavili na gospodarsko stališče izkoriščanih in izmuzganih vajencev!

Mojstri obtajo v »Narodu« vajencem mojstrske nehese, češ, ti vajenci se morajo trdo učiti, ker oni so bodoči mojstri. To je slepilo! Ti vajenci ne bodo nikoli samostojni mojstri (Ogrin: »Tu smo že mi!«), da, vi industrialci boste pozabili še te, ki danes živjotari. Ti vajenci bodo po ogromni vojni delavci v vaših tovarnah, ali pa poidejo v izmuzevstvo.

Tu moramo omeniti še eno lepo teorijo, gospodje, ki pa ni vaša, temveč teorija Delavske zbornice, to je ne »delavske«, temveč vaše zbornice. Tiste Delavske zbornice, kjer imate vi besedo in ne delavci. To je teorija »numerus clausus«. Vsako leto naj bi se sprejelo samo omejeno število vajencev v učenie. To je smešno in reakcionarno. Smešno, ker danes obrtniki živi od vajencev in se ravno zaradi tega ne da numerus zlausus izvesti, reakcionarno, ker je edino pravilno, da se sešelfo, če se že morajo, kvalificirani delavci in ne nekvalificirani.

»Narod« pa očita učitelstvu in šoli, da odnjuje nčence mojstrom in da jih »boljševizira«. Gospodje, tu se šele kaže vsa reakcionarnost obrtnikov. Nekje na delu je smatral neki učitelj v strokovni šoli čisto naravno za potrebno, da razloimča vajencem tudi obrtne zakone ni zakon o varstvu delavcev. Obrtniki so ga razglasili za »boljševika« in župan, kot načelnik šolskega sveta, mu je dal pismen ukor (dotični župan je policajsocialist! Op. ur.).

Tako se je zaletel nocoj na tej seji tudi gospod Rebek v naše šolnike. Nimam izrazov, gospodje, da dovolj oznamim ta neverjeten napad. Tega je zmogla samo obrtniška reakcija.

Proč z nedeljskim poukom za vajence! Na ta seji se bo našla večina, da likvidira ta celovški preostanek! Ta večina se mora najti, ker bi bilo žalostno, če bi se mi ravnali po najbolj zaostalem elementu!

Po tem govoru so bili prej toliko rablatni obrtniki kakor polti kužki. Mali obrtniki in sicer demokratski in klerikalni (skupaj 4) so glasovali proti odpravi vsi šolniki, industrija, občinski svetnik Del. kmečkega republikanskega bloka (skupaj 10) pa za odpravo nedeljskega pouka.

KDO IMA KRŠNI SPOMIN?

G. Eržen, urednik »Volksstimme« nam očita, da imamo zelo kratek spomin in da smo uredniki »Enotnosti« najbrže premislili, da bi se mogli spominjati na dni pretrata. Če je s. Eržen sploh še tedaj bil socialist, da se ni dosti zanimal za takratno politiko socialdemokratske stranke in za položaj v njej — to je pa konkretno dokazil v svoji notici. Pravi namreč, da so današnji delkasti voditelji takrat v social-demokraciji igrali odločilno vlogo in da naj se obrnemo po pojasnilo na sodruga Lemeža in Jakoba Žorga, ki da sta prišla kila na vstop socialdemokratske stranke v »Narodni svet«. Ugovovimo naj le, da je bil s. Jakob Žorg tedaj strojevodja v Trstu in ni imel nobene višje funkcije v soc. dem. stranki. Bil je pa pristaš revolucionarne socialistične levece na Primorskem, ki je nastopala proti vstopu v »Narodni svet«. S. Lemež tudi takrat ni imel nobene funkcije v soc. dem. stranki, temveč je bil v opoziciionalni skupini »Socialistična omladina«, ki se je borila proti avstrijskemu oportunizmu takratne socialdemokracije, pri tem pa zašla v nekaj nacionalno revolucionarni oportunizem. Tako s. Jakob Žorga kot s. Lemež sta takoj po prevratu nastopila proti oportunizmu in ministerializmu in v tem boju tudi vztrajala, medtem ko je g. Eržen iz komunistu, kar je bil, l. 1919. zopet nazadovao v socialpatriota. G. Eržen naj bi raje v zaporu šdiral zgodovino delavskega gibanja kot pa poslušal radio, če v jako slabo pozna. Upamo, da bo toliko kulanten, da bo v »Volksstimme« popravil zgodovinske neresnice, ki jih je bodisi iz neznanja bodisi vlad kratkega spomina naidal. Sicer bomo pa morali smatrati, da je namenoma lagal.

Zanimalo bi nas tudi, ali se »Volksstimme« danes strinja z našo obsojdo oportunistične politike socialdemokracije ob prevratu ali ne. To je pač glavno vprašanje, katerega se socialpatriotski ideologi vestno izogibljajo.

Naša lista »Združenja kmetov in delavcev« za občinske volitve v občini Devica Marija v Polju ima 3. SKRINJICO.

„Uiedinjeni železničar“.

Zadnja (20. z dne 15. okt.) številka »Ujed. žel.« je — po izjavi neke brezidežne trompete — levičarjem-železničarjem kar sapo zaprla. Toda stvar se je obrnila ravno narobe. Mi se nismo dali v javnost odgovoriti temu »U. Z.«, pa že polnaja sapo tistim, ki so ga napisali. Zaleteli so se.

Poglejmo si dobro uvodnik v št. 20 »U. Z.« pod naslovom »Kastemo in napredujemo«. Po pravilni razlagi vloge strokovnih organizacij, da se imajo te v prvi vrsti boriti za vsakodnevne interese svojih članov in delavstva sploh in da končni cilj sledi logično iz teh vsakdanjih bojev proletariata, bi človek pričakoval, da bo na podlagi pravičnega strokovnega delovanja obrazložen napredek USZ. Toda ravno nasprotno: Napredek organizacije se spravlja tu v zvezo z nekim umikom (12) levičarjev-železničarjev, proti katerim se v tem uvodniku vodi neka otročja, puhla, breznačelna in brezvspešinskih napadov polna polemika.

Glavno vprašanje pa je: Kaj naj bo pomen in namen teh napadov na levičarje-železničarje? Pomen in namen te ofenzive je čisto političen, strankarski. Ujed. Savez železničarjev, ki je bil — sicer ne v politiki večine centralne in oblastnega sekretariata v Zagrebu — a po svojem notranjem življenju, t. j. v članstvu strankarske neodvisna strok. organizacija, naj postane socialpatriotska strok. organizacija. Sem pes taco molil! Zato to hvallisanje Petejana, zato javna obramba socialpatriotskih denuncijantov po Stankotu, zato to za lase privlečeno napadanje levičarjev, zato te grožnje z izključitvami (odnosno — kot pravi UZ — z »branciji«), zato to histerično odklanjanje vsake javne kritike!

Železničari na vsem tem čutiljo, v kake vode namerava reformistično vodstvo zapeljati železničarsko strokovno organizacijo in med njimi narašča odpor. In ta odpor zapira sapo — ne nam, ampak temu vodstvu, ki misli, da je članstvo nema živina, ki bo dopuščala, da jo gonijo sem in tja!

Odgovor, ki ga daje U. Z. na ugotovitve »Enotnosti«, da funkcionar organizacije ni organizacija, predstavlja novo nezasišanost, kajti iz pisanja U. Z. bi sledilo, da funkcionar lahko dela vse, kar se mu poljubi in kakor se mu poljubi, članstvo bi pa moralo k vsemu biti tiho ali kvečjemu prositi tega vsemogočnega funkcionarja med štirimi očmi in med štirimi stenami za milostno dovoljenje kritike!

Ali res misli centralni tajnik USZ, da se bo on v vsaki številki Ujed. Žel. izpljuval na nas železničarje-levičarje, mi pa da bomo kar tiho na vse njegove brezsmiselne napade?! Ne, prijatelji! Mi bi gresili nad svojo vestjo in — kar je glavno — nad interesi naše enotne strok. organizacije, če bi pustili njeno enotnost razbiti na ta način. Mi se bomo proti temu reformističnemu razbijanju borili tako znotraj organizacije kot tudi pred vso proletarsko javnostjo, kajti železničarji nismo neka posebna kasta, ampak le del proletarskega razreda.

Čisto jasno moramo reči: Brez levičarskih delavcev danes ni razrednih strokovnih organizacij. Kajti organizacija, ki se otreša delavcev-levičarjev, ki jih »brca« (!) iz svoje srede, očitno noče razrednega boja, ampak hoče mirno sodelovanje s kapitalom, ki ga razredno-zavedni t. j. levičarski delavci odklanjajo.

Mi levičarski železničarji se veselimo naraščanja in napredka naše enotne strok. organizacije, mi zanjo delamo in mnogo žrtvujemo. Toda če naj Ujed. Savez Žel. raste in napreduje zato, da se bo pretvoril v deklorocialpatriotskih agentov buržuazije, to se pravi, da bo prenehal biti enotna železničarska strok. organizacija, potem pa ne bo značil napredka železničarskega in vsega proletariata in se bomo proti temu odločno borili.

Nehajte pljuvati na levičarje, raje v intereso železničarjev, katerih položaj je tako slab, stopite v stik z neodvisnimi železničarji na Hrvaškem in v Srbiji, ki ne klonajo glave pred vso reakcijo, da se skupno borimo za izboljšanje položaja pod pravilno paroio, ki je zapisana na čelu Ujed. Žel.: »Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z zruženjo močjo«.

Če že hočete, kar vas je socialistov v centralnem odboru, na vsak način napadati nas levičarje, pa odlagajte te napade v »Nedelavsko politiko«, kot vaše politično glasilo, ne pa v UZ, katerega plačujemo mi člani! Predvsem pa nehaite groziti in z grožnjami članstvo terorizirati! Noben plačan funkcionar ni pri nas imel in ne bo imel te pravice. Funkcionarji se menjajo, mi železničarji pa ostanemo v boju proti izkoriščanju in za boljše bodočnost.

Podboj.

ALI HOČE STANKO NA VSAK NAČIN VPREČI UJEDINJENI SAVEZ ŽELEZNIČARJEV V VOZ SPJ?

Tako se moramo vprašati po zadnji št. 21. Ujed. Žel. z dne 1. nov. t. l. Tam je objavljen podlistek pod naslovom: »Kaj moramo železničarji ukreniti, da nam bo boljše?«. Najprej pravilno piše proti meščanskemu tisku in proti šundliteraturi. Nato se pa loteva vprašanja delavske politične stranke. V prejšnji št. Ujed. Žel. sicer piše uvodnik, da se ne sme v političnih časopisih kritizirati delovanja strokovne organizacije železničarjev (— javlisa se pa lahko!) — in razvedeno sem bil, kako se U. Z. kot strokovni list loti vprašanja politične organizacije. Najprej pravi, da je treba tudi v strok. listu o politiki temeljito pisati, da bi se članstvo čimbolj vzgajilo za celokupen razredni proletarski pokret. S tem se popolnoma sirimamo. Treba je, da se v strokovnem listu kaže članstvu, kako je boj med proletariatom in buržuazijo ne samo gospodarski boj, temveč razredni boj, ki je v svojem bistvu političen boj in ki se bo končal s popolno politično zmago proletariata. Popolnoma pravilna je tudi trditev, da je politična stranka krona (ta izraz je seveda slab) vsakega razrednega gibanja, ogledalo in merilo naše zavednosti in politične zrelosti.

Toda kaj izjavja pisec v Ujed. Žel. nadalje? Čujte: »Če pa imali delavca leta in leta včlanjenega v razredni strokovni... organizaciji, potem bo enkrat, s časom postal socialist«.

— Menda ne boste tajili, da beseda socialist danes pri nas označuje pristaša SPJ. In če vi tako pišete v U. Z., potem delate odkrito reklamo za SPJ!

Na kongresnih glasuje za sklepe, da je Ujed. Savez železničarjev strankarsko neodvisen. Na podlagi teh sklepov ste izvoljeni odnosno nastavljeni za funkcionarje. Zakaj sedaj delate reklamo za socialiste t. j. za SPJ? Da ne boste trdili: da je to destruktivna kritika, vas opozarjam, da je zgoraj citirani odstavek natiskan v U. Z. št. 21. t. l., torej dovolj konkreten dokaz. Zakaj kršite sklepe? Zakaj vpregate naš Savez v voz SPJ?

Članstvo je poklicano, da kontrolira, ali se izvajajo sklepi in kako se izvajajo. In sklep o strankarski neodvisnosti naše strok. organizacije je pač tako važen sklep, da moramo odločno zaklicati: V voz SPJ nas železničarjev ne boste vpregali!

Z.

»Nedelavska politika« je ob desetletnici prevrata zopet enkrat — med dnevnimi novicami — revolucionarno zazfurala. Takole piše: »Nacionalna revolucija se ne more ponavljati. Pač pa je na vrsti še socialna revolucija in rdeče karkade iz leta 1918, ki ste jih vi (t. j. menda klerikalci) zatajili, se bodo povrnil«. — Še ni preteklo 6 tednov, ko je ta »Nedelavska politika« na vse grlo kričala: Revolucija je fata morgana, sanje o revoluciji med našim delavstvom so pokopane in druge take lepe trditve. Naenkrat pa piše — da bi spet prevarala socialistične delavce —: »na vrsti je še socialna revolucija! O, frazerski lajnjivci! In pa, da se bodo »rdeče karkade iz leta 1918 povrnil«! Če se bodo povrnille samo rdeče karkade, bo slaba predla proletariata! Kajti s karkadami ne bo premagal buržuazija. Nov duh bo moral priti in zajeti mase delavcev in kmetov, nov duh, ki ne bo smel imeti nič skupnega s socialpatriotsko kontrarevolucionarnostjo. To tras uči težka izkušnja leta 1918!

Poravnajte naročnino!

MESTNI DELAVCI V LJUBLJANI.

O nas mestnih delavcih se res malokdaj kaj piše v našem listu. Človek bi mislil, da se nam res tako dobro godi, a temu ni tako. Večina delavcev se še ne zaveda, da so ljudje in da imajo pravico do človeškega življenja. Kar je pa malo bolj zavedum, tisti pa stiskajo pesti in na tihem gromdajo; Enkrat bo že drugače, tako ne more več dolgo iti. A sodrug, kdor misli, da bo enkrat drugače in če to pričakuje, ne sme samo gromdnati in roke v zepu držati! S tem ni nikomur nič pomagano. Pri cestnem nadzorstvu so dajali zadnji teden delavcem dežne plašče, a ne dežne plašče, ki bi zares delavca obvarovali pred mokrotno. O ne, dali so nekaj, kar se samo imenuje dežni plašč, kajti delavce je vseeno moker, četudi ima to čumo na sebi. To seveda ljubljansko buržuazijo ne briga. In še te sence dežnih plaščev so dobili samo tisti, ki še sploh nikoli niso nič dobili. Oni pa, ki so že dobili leta 1923, 1924 in 1925, ti pa ne dobijo sploh nič in še takrat so dobili le nekakšne straje iz rujavce kotenine, malo namazane s firnežem. In ta straja naj varuje delavca pred dežjem celih pet let. Fej. V petih letih bi taka buržuazna straja razpadla, pa da visi v sobi na klinu, ne pa na delavcu pri delu na cesti. In prav se nam godi. Pretežna večina mestnih delavcev je capljala in še caplja za meščanskimi strankami kot neumnim kužki. Za uslugo pa nam delijo te stranke breco za brcu. Enkrat bo že prišlo spoznanje, če ne bo že prepozno.

Se slabše pa je na mestni pristavi. Tam pa pašujeta dva avstrijska kraparja, ki kar tekmujeta med seboj, kateri bo bolj šikaniral delavce in vznike. Ta dva si mora delavstvo posebej zapisati v svoj album. Minulo soboto je prišel eden od teh dveh (J. F.) v hlev ter zahteval od voznikov, da gredo sprazniti neke vozove. Zahteval je pa samo tiste, ki niso mogli iti, ker so imeli drugo delo. In to je bilo že po službenem času, to je po peti uri. Ker so ti rekli, da ne morejo iti, da imajo drugo delo in če je tako nujno, naj se tiste vzame, ki so že prosti, je vsled tega odpovedal ta gospod dvema voznikom službo na 14 dni.

Mi bi vprašali g. župana, po katerem službenem redu se imajo odpustiti na pristavi delavci, ne da bi se jim dala prilika, da se zagovarjajo pred disciplinarno komisijo. Po našem občinskem službenem redu sme odpustiti iz službe pri občini zaposlene delavce samo župan in to pismenim putem.

Toliko za enkrat. Drugič bomo pisali še kaj več o čednih razmerah pri mestni občini.

Delu čast in oblast.

Zavedni mestni delavci.

IZ SUZENJSTVA TPD. SEPARACIJA.

Sodrug urednik! Prosim, da objaviš ta moj dopis, da bo ves svet in vse delavstvo vedelo, kako se postopa danes z rudarji TPD na separaciji.

Ne morem si kaj, da ne bi tud posamezne, ki se odklikujejo v šikaniranju delavstva na separaciji, imenoma dal v javnost vsemu delavstvu v vednost.

N. pr. tu je g. Kosem, ki se imenuje inteligentnega podružnika — nadpaznika (čudno, da se nastavljaajo za nadpaznike ljudje, ki se brez prakse in nimajo nobenih rudarskih šol), a tako škandalozno postopa z delavci, kot pokaže sledeči slučaj, ki se je zgodil meni l. okt. t. l. Ko sem prišel v službo, mi je hotel prisiliti, da bi delal za dva delavca (to se pri TPD danes uvaia!) Ker je pa nemogoče, da bi eden zmogel to, kar že dva težko izvršujeta, sem izjavil, da tega ne morem. On pa je rekel, če ne bom toliko delal, me bo iz službe odpustil. To je tudi storil in tako sem bil iz »arbeitshausa« odpušen.

Zgodil se je pa še drug slučaj. Na separaciji je delo diktrirano. To je že vsemu delavstvu poznano. Če delavce ne naboži toliko vozičkov premoga, kakor se mu diktrira, nima celega štisa (prava prisilna delavnica!) Dva rudarja morata naložiti 36 vozičkov premoga in tudi stran zapeljati. Preje pred leti je bilo treba samo 20 vozičkov. Sedaj morata torej delati za dva, a plačajo te pa ne za dva (dvojno storitev), temveč za pol delavca! Z menoj se je pa zgodilo takole: Jaz in moj kamerad sva naložila skupaj 32 vozičkov premoga in sicer jaz sem dovolj naredil, moj kamerad pa ne, čeprav sva skupaj delal in nato se mu je vzelo četr štita. Tako znajo postopati pazniki v »arbeitshausu«.

Najbolj se odkliuje v vpitju, šikaniranju in zmerjanju nad ubogo delavsko paro, ki itak dela kot črna živina neki preddelavec g. Šenlib. Ta »inteligent« (menda balkanskega sistema) se je nekoč izrazil, da on več velja kot sto delavcev. Čudno, da TPD še ni same Šenlibe nastavlja, delavce pa odpustil!

Naj za enkrat zadostuje to, drugič še kaj več. Vsa delavce trpine — sužnje TPD iz »arbeitshausa«, separacije pa spodbujam, da že vendar enkrat začnete organizirati strokovno organizacijo, ker le edino potem ne boste imeli moč, da zlomite vase krvose izkoriščevalce, da enkrat rečete: Dovolj je tega, do tu in nikamor dalje!

Priporočam vam pa, da postane vsak delavec, ki je danes suženj TPD narodnih rev. proletarskega lista »Enotnosti« in v njega dopisuje in razkrije svo globo in zločine nad vami, katerih je toliko! Edino ta list zagovarja prof. interese in kaže pot do končne in prave osvoboditve proletariata izpod suženjskega jarma kapitala in današnjega izgleda družabnega reda. Še enkrat Vam kliče: Ne ustrašite se, kakor se jaz nisem in na delo za strok. org. in prol. tisk ter izobrazbo, ker tu je naša rešitev. Naj živi zmaga delavcev in kmetov nad kapitalom in njih izkoriščevalcev trinogov. Delu čast in oblast! — Mladi proletarec E.....e.

OBREKOVALCU ZASLUŽEN IN BREZOBZIREN ODGOVOR.

(Nadaljevaj.)

Tako me